

I. TERÀPIA ASSISTIDA AMB GOSSOS

Amb l'objecte de millorar la qualitat de vida de les persones ateses en el Complex Educatiu i Assistencial del Centre Joan Riu - Consorci de Serveis a les Persones; amb propostes i el seu oferiment, d'activitats i accions terapèutiques que tinguin la capacitat de promoure la millora del funcionament físic, social, emocional i cognitiu de les persones que hi participen.

La teràpia assistida amb gossos és una activitat complementària amb característiques i potencialitats rehabilitadores, on es busca potenciar diferents aspectes de la persona, aprofitant la motivació que genera l'animal, per tal d'aconseguir un major grau de participació e interacció del participant.

II. DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT DE TERÀPIA ASSISTIDA AMB GOSSOS (TAG)

Les **teràpies assistides amb gossos (TAG)**, són una modalitat terapèutica que mostra bons resultats en diferents àmbits de la salut global d'una persona. Actualment, ja hi ha estudis que mostren que l'oferiment de la intervenció, de manera reglada i sistematitzada, buscant resultats concrets, i utilitzant metodologia pròpia del camp de les ciències de la salut, pot millorar la qualitat de vida de les persones que hi participen. Segons la International Animal Assisted Intervention (IAAI), la teràpia assistida amb animals està dissenyada per promoure la millora del funcionament físic, social i emocional i/o cognitiu de la persona.

La **intervenció des de la TAG**, es defineix com una intervenció que ha estat creada per proporcionar beneficis físics, socials, emocionals i cognitius, a més de poder ser aplicada en diferents entorns (Roblejo, Wilson, Saní & Gaínza, 2009); i fins i tot pot arribar a utilitzar-se com prevenció de les patologies tant físiques com psíquiques.

El gos de teràpia, és una eina al servei del terapeuta, és un estímul que obre un camp molt ampli perquè el participant es mostri obert i motivat, de manera que l'especialista pugui treballar de manera més eficaç, utilitzant l'animal conjuntament amb altres recursos materials per du a terme la seva intervenció.

Els gossos que s'utilitzen a les intervencions són escollits a través d'una selecció específica, són sans segurs i estan entrenats per poder dur a terme les activitats que se'ls demana. Aquests animals han de tenir una correcta socialització, una adequada obediència bàsica i tenir les màximes habilitats per poder enriquir la planificació de les sessions. Els principals criteris de selecció del gos de teràpia són: la fiabilitat, la possibilitat de preveure, el control d la situació, l'adequació i la capacitat d'inspirar confiança.

Aquests animals, es sotmeten a controls periòdics veterinaris i a desparasitació, tant interna com externa, per poder garantir la màxima seguretat sanitària.

Tot i els beneficis que ha demostrat la utilització de gossos en el tractament de persones amb discapacitat intel·lectual en els diferents estudis duts a terme, és important precisar que el gos per si mateix, no constitueix cap teràpia, sinó un instrument; és un facilitador o un mediador de la interacció entre el terapeuta i la persona.

III. JUSTIFICACIÓ DE L'ACTIVITAT DE TERÀPIA ASSISTIDA AMB GOSSOS (TAG)

Tenint present el perfil de persona atesa en el complex Educatiu i Assistencial del CSG, es considera molt adient aquesta proposta d'activitat, ja que el gos és un estímul multisensorial molt atractiu i un instrument motivador potent en si mateix, per a una gran majoria i que afavoreix el nivell de col·laboració en les sessions que es plantegen.

En general, l'aportació i la millora que es cerca i s'espera a través de la intervenció i el treball del terapeuta des de l'activitat de la TAG, és en els aspectes següents:

- Contacte visual
- Treball d'habilitats de comunicació verbal i no verbal

- Comprensió d'emocions que fomenten la interacció social
- Aprenentatge i respecte de normes.
- La memòria
- L'atenció
- Habilitats de motricitat fina i gruixuda
- L'estimulació sensorial
- Reducció de conductes estereotipades i conductes disruptives
- Tolerància a l'espera i l'acceptació de moments de transició o entre canvis d'activitat.

IV. OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT DE TERÀPIA ASSISTIDA AMB GOSSOS (TAG)

Com a objectiu principal de l'activitat de Teràpia Assistida amb Gossos, hi ha la capacitat de la intervenció de millorar la qualitat de vida de les persones ateses en el complex educatiu i assistencial del Centre Joan Riu - Consorci de Serveis per a les persones; però a més, hi ha més àmbits en la intervenció, que també podem objectivar, fer-ne el seguiment i registre, per tal de poder avaluar els efectes de la intervenció en els participants i en el seu dia a dia.

Objectiu general:

La TAG, ha estat creada fonamentalment per proporcionar beneficis físics, socials, emocionals i cognitius, a més de poder ser aplicada en diversos entorns; que fins i tot, pot arribar a utilitzar-se com a prevenció de patologies tant físiques com psíquiques.

Objectius específics:

En relació als aspectes físics:

- Millorar l'esquema corporal i la deambulació, entrenant la psicomotricitat fina i gruixuda.
- Millorar la precisió i coordinació de cames i braços.
- Disminució de l'estrès i la pressió arterial.
- Motivació per sortir a l'exterior i a realitzar exercici físic.
- Augmentar el contacte físic i la interacció positiva amb les persones del seu entorn.

En relació aspectes emocionals i cognitius:

- Estimulació emocional: estabilització de l'estat d'ànim,
- Millora en l'expressió d'emocions, activant emocions positives i desenvolupant l'afectivitat.
- Augmentar l'autoestima, la confiança i la seguretat.
- Millorar l'orientació.
- Millorar l'atenció.
- Augment de la concentració a l'activitat mateixa i en altres.
- Estimular les funcions cognitives, com les pràxies, gnosí, llenguatge, i funcions executives.

En relació l'esfera social:

- Promoure el vincle positiu, tant amb el professional com els companys.
- Millora la sociabilitat i la relació amb els altres.

V. METODOLOGIA PEL DESENVOLUPAMENT DE LA TERÀPIA ASSISTIDA AMB GOSSOS

Els eixos que tenim identificats i referenciats en el CSG, per dur a terme les intervencions i les activitats, es basen amb la següent metodologia:

- Planificació Centrada en la Persona i la família.
- Abordatge interdisciplinari i treball en equip.
- Aplicació de l'estimulació bàsica i sensorial.
- Anàlisi funcional, per diagnosticar i preveure les desviacions de conducta en les persones ateses durant la seva participació.

Els principis metodologies que dirigeixen la nostra actuació, dintre l'activitat, són els següents:

- Atenció a les necessitats individuals.
- Aprenentatge significatiu.
- Aprenentatge individualitzat.
- Perspectiva globalitzadora.
- Flexibilitat.
- Metodologia motivadora i lúdica.
- Socialització.

Les sessions poden estar condicionades, a més de factors com l'edat, per les diferents característiques clíniques i habilitats que presenti el participant.

Els principals factors que poden condicionar les sessions i la intervenció del terapeuta amb la persona atesa, i per tant, cal tenir en compte a l'hora de planificar la intervenció, són:

- La capacitat cognitiva de la persona i el seu nivell de funcionament
- Les habilitats de comunicació: nivell de llenguatge verbal expressiu i nivell de comprensió del llenguatge verbal.
- Les hipersensibilitats que pugui tenir la persona participant.
- Els seus interessos motivacionals principals.
- Simptomatologia d'altres diagnòstics que es puguin afegir a la història clínica del participant.

Planificació de la intervenció:

- La **periodicitat** de les sessions serà **setmanal**. (En els recursos residencials i CAE SOMRIU). a l'Escola d'Educació Especial Joan Riu, la intervenció serà **mensual**.
- Es seguirà el calendari laboral establert a Catalunya. Els dies festius **No es desenvoluparà l'activitat**. A l'estiu es realitzarà un **mes de vacances**. (entre els mesos de juliol i l'agost).
- Les sessions es podran oferir de forma **individual o grupal**, en funció de les necessitats i capacitats dels participants.
- La durada de les intervencions, serà de **15 minuts de forma individual** i de **1 hora de forma grupal**. Els grups de participants, seran d'entre 4 o 5 persones, en funció de les seves necessitats i capacitats.
- L'activitat de **T.A.G.** es realitzarà a la **Sala Polivalent d'Activitats** que hi ha a cada servei/recurs o bé, a l'espai de la casa de la persona atesa, si és precís i el professional o considera necessari.
També hi ha la possibilitat de realitzar l'activitat en **espais exteriors**, sempre i quan hi hagi una bona climatologia i una bona predisposició per part del participant.
- Cada persona que participi de l'**activitat/acció terapèutica de TAG**, ha de disposar de l'**autorització del tutor/representant legal de la persona atesa**. Aquesta autorització serà gestionada per la Sotsdirecció Tècnica de Residències.
- **2on. Coordinació de l'equip tècnic**, principalment els professionals de l'Àrea de Salut i el servei de fisioteràpia i de l'Àrea de Psicologia i Psiquiatria del CSG, per indicar la intervenció en funció de les necessitats individuals.

- **3er.** Cada persona disposarà de la **programació amb la planificació setmanal i horària** de la seva intervenció. S'informarà i es posarà en coneixement d'aquesta informació, al personal de suport (PS) del servei on conviu la persona i al
- **4art. Preparació prèvia a la intervenció**, el personal de suport, ha de garantir la preparació prèvia i l'acompanyament de la persona objecte de la intervenció a l'espai on es desenvolupa la intervenció.
- **5què. La intervenció**, El professional especialista responsable d'oferir la intervenció, vetllarà per proporcionar en la mesura que li sigui possible, un ambient tranquil i relaxat, mitjançant els estímuls que siguin necessaris al llarg de l'activitat.
En les intervencions amb els participants que presenten trastorns de la conducta, serà necessari que el personal de suport, realitzi una supervisió propera durant l'acció del terapeuta a la persona atesa.
En la situació que la persona atesa, tingui planificada la intervenció de TAG, però no presenti l'estabilitat psicomotriu necessària, el personal de suport referent, informarà al professional/especialista perquè en tingui coneixement i es valori si es du a terme l'acció terapèutica prevista.
- **6è. Registre de la intervenció per part del professional, on es deixarà constància:**
 1. Estat inicial de la persona i número d'intervenció.
 2. Tipus d'intervenció
 3. Estat de la persona durant la sessió.
 4. Estat de la persona al finalitzar la sessió.
 5. Observacions i incidències.
- **7è.** Trimestralment, s'establirà un calendari de **coordinació i seguiment** entre el professional/especialista i la Sots Direcció Tècnica de Residències, per avaluar el funcionament i les evolucions de la proposta.
- **8è.** Elaboració per part del professional/especialista realitzarà i facilitarà un **informe anual** que observi les intervencions i evolucions de la persona participant a l'activitat de TAG.
- **9è. Entrevista tutor/representant legal de la persona atesa amb el professional especialista** que realitza la intervenció. Aquesta entrevista es pot sol·licitar a la Sots Direcció Tècnica de Residències, que coordina la programació d'activitats i les diverses accions terapèutiques en el CSG.

VI. POBLACIÓ DESTINATÀRIA DE L'ACTIVITAT DE TERÀPIA ASSISITDA AMB GOSSOS

Els serveis educatius i assistencials del Consorci San Gregori, són els següents:

Servei / Recurs
Escola d'Educació Especial Joan Riu 58 persones ateses
Residència Infantil Joan Riu 36 persones ateses
Residència d'Adults Els Roures + Casa Blava Joan Riu 60 persones ateses
Residència d'Adults ICAIA 36 persones ateses
Centre d'Atenció Especialitzada (CAE) SOMRIU 12 persones ateses

Total població atesa : 202 persones ateses

El nombre de participants autoritzats a participar a la proposta de TAG l'any 2025:

(1 sessió setmanal)

- Residència ICAIA 17 persones (1 sessió setmanal)
- Residència Els Roures 27 persones (1 sessió setmanal)
- Residència Joan Riu (Casa Blava) 3 persones (1 Setmanal)
- Escola Educació Especial Joan Riu 45 alumnes, la intervenció s'ofereix en funció de les necessitats de cada alumne (Setmanal)

Total: 92 persones.

VII. CALENDARI I HORARI DE L'ACTIVITAT DE TERÀPIA ASSISTIDA AMB GOSSOS

El calendari i la planificació del TAG, s'establirà en funció de les persones autoritzades i les característiques de cada servei i/o recurs en el que es realitzi.

La intervenció es planificarà tenint en compte les necessitats individuals de la persona, així com les programacions i planificacions que afectin a la persona i al servei en el qual conviu.

La planificació per la intervenció del TAG, es planificarà **setmanalment de dilluns a divendres**, en funció de les necessitats individuals de les persones ateses i de les del servei i/o recurs en la que s'atén i conviu la persona. Tenint en compte, que cada persona realitzarà una sessió setmanal.

L'activitat es programarà i planificarà tenint en compte el **calendari laboral-anual** que hi hagi establert a Catalunya. Els dies festius no es planificarà intervenció. I a l'estiu, es realitzarà 1 mes de vacances.

Servei / Recurs	Proposta Calendari	Proposta Horari
Escola d'Educació Especial Joan Riu 58 persones ateses	Calendari Escolar	Matí: de 9h'30 a 14h' Tarda: de 15h' a 16h'30
Residència Infantil Joan Riu 24 persones ateses	Anual - Calendari laboral	Calendari Escolar (de Dilluns a dijous): Tardes: 17h'00 a 20h'00 Vacances escolars: Juny, juliol i setembre (excepte festius i cap de setmana): Matins: 10h'30 a 13h'00 Tardes: 15h' a 19h'30
Residència d'Adults Els Roures + Casa Blava Joan Riu 72 persones ateses	Anual - Calendari laboral	Calendari laboral, excepte festius i caps de setmana: Matins: 10h'30 a 13h'00 Tardes: 15h'00 a 19h'30

Residència d'Adults ICAIA 36 persones ateses	Anual - Calendari laboral	Calendari laboral, excepte festius i caps de setmana. Calendari laboral, (excepte festius): Matins: 10h'30 a 13h'00 Tardes: 15h'00 a 19h'30
Centre d'Atenció Especialitzada (CAE) SOMRIU 12 persones ateses	Anual - Calendari laboral	Calendari laboral, (excepte festius i caps de setmana): Matins: 10h'30 a 13h'00 Tardes: 15h'00 a 19h'30

Planificació i horaris de la intervenció:

- **Residència Els Roures + Casa Blava JR (28 participants):**
Dia: dilluns i dimecres
Hora intervenció: dilluns 10h' a 13h', dimarts 9h'45 a 14h' (4 participants/hora)
Periodicitat: Setmanal (Sessions planificades, segons calendari laboral anual de Catalunya)
- **Residència Infantil Joan Riu (Casa Blava, 3 participants):**
Dia: Dilluns
Hora intervenció: 12h' a 12h'45
Periodicitat: Setmanal (Sessions planificades, segons calendari laboral anual de Catalunya)
- **Residència ICAIA (17 participants):**
Dia: dimarts
Hora intervenció: 9h'45 a 13h'45
Periodicitat: Setmanal (Sessions planificades, segons calendari laboral anual de Catalunya)
- **Escola d'Educació Especial Joan Riu (42 alumnes):**
Dia: Dilluns i Divendres
Hora intervenció: 13h' a 15h'
Periodicitat: Setmanal (Sessions planificades segons calendari escolar)
- **Centre d'Atenció Especialitzada (CAE SOMRIU):**
Dia: No establert (pendent autoritzacions participants)
Hora intervenció: No establert (pendent)
Periodicitat: Setmanal (Sessions planificades, segons calendari laboral anual de Catalunya)

En el cas que no contractista no pugués prestar el servei en data planificada, es compromet a descomptar la sessió o proposar una nova data al més proper a la data afectada.

VIII. REQUISITS DEL PERSONAL ADSCRIURE AL CONTRACTE

Requisits de capacitat del professional/especialista a valorar:

- Formació universitària acreditada en l'àmbit de la salut i/o educació.
- Titulació i/o formació certificada en Intervencions assistides amb gossos.
- Coneixements i formació acreditada amb Suport Conductual Positiu i/o estimulació basal.
- Experiència acreditada de més d'un any amb intervencions amb persones amb diagnòstic de Discapacitat intel·lectual i/o amb trastorns de la conducta associats.
- Formació acreditada i experiència en qualsevol disciplina que complementi i que repercuteixi en una intervenció des de la TAG.
- Capacitat d'escolta activa i suport a les necessitats de la persona atesa.
- Capacitat d'adaptació a les circumstàncies diàries del recursos educatius i assistencials i/o a les persones ateses.
- Coneixement del perfil de persona amb Discapacitat intel·lectual i/o amb trastorns de la conducta associats.
- Coneixement dels espais i dinàmiques dels recursos educatius i assistencials del Consorci Sant Gregori.
- Coneixements en l'àmbit de la contenció psicològica de les persones amb Discapacitat Intel·lectual i/o amb trastorns de la conducta.

